grenspark De Zoom · Kalmthoutse Heide

Witte snavelbies Foto: Archief Grenspark

Planteninventarisatie Grenspark 2008

Deelgebied Stappersven

INHOUD:

1. Inleiding ***3***

2. Gebiedsbeschrijving ***3***

3. Materiaal en methodes ***4***

4. Aanbevelingen ***5***

4. Kaartmateriaal ***5***

5. Bijlagen ***6***

RAPPORT:
Ledegen Ignace 2010, Planteninventarisatie Grenspark Deelgebied Stappersven, in het kader van Grensparkmonitoring.

Grenspark, Putsesteenweg 129, 2920 Kalmthout.
Goedgekeurd in de Werkgroep Natuur & Water van 14/09/2010.

1. Inleiding

Het voormalige domein van mevr. Carlier was in het verleden steeds ontoegankelijk. Na het overlijden van mevrouw Carlier werd de Koning Boudewijnstichting aangewezen als beheerder van de eigendom in afwachting van de uitvoering van het legaat.
Het Grenspark heeft toen onmiddellijk het initiatief genomen om contact te zoeken met de Koning Boudewijnstichting om de vrijwilligers toe te laten om te inventariseren. Dit gebeurde in 2008 voor de broedvogels en de planten. Wij danken dan ook in het bijzonder dhr. Allard die het Grenspark toestemming gegeven heeft om te inventariseren.

Ligging Grenspark en projectgebied Stappersven:

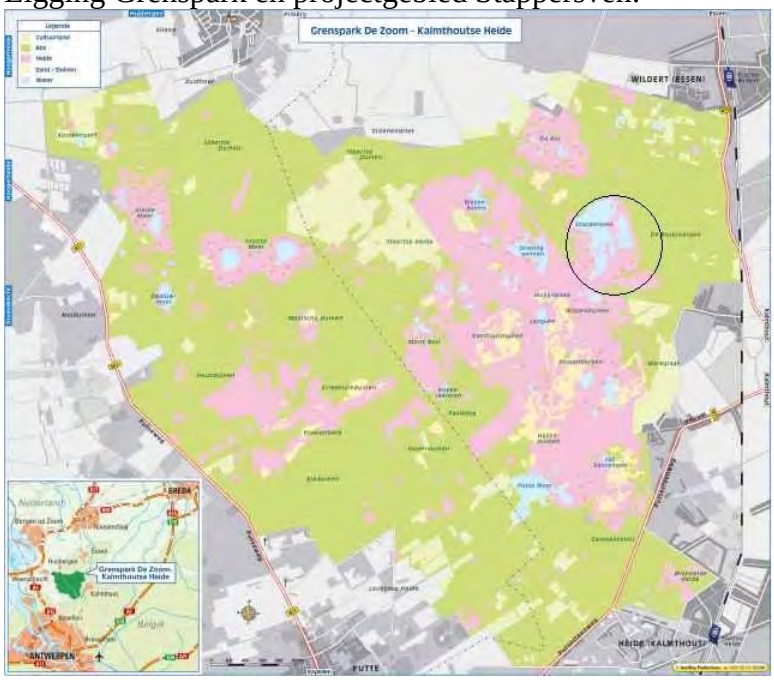

2. Gebiedsbeschrijving:

Het Grenspark werd ingedeeld in deelzones. In deze deelzones moeten de aandachtssoorten gebiedsdekkend onderzocht worden. Het gebied rondom het Stappersven is niet beschreven in het monitoringplan. Daar we hopen dat de ganse voormalige eigendom van mevr. Carlier in beheer gaat komen van een terreinbeherende instantie, zien we deze inventarisatie als een basis die kan gebruikt worden bij de opmaak van een beheerplan.
Op de recentste “vereenvoudigde” BWK-kaart (zie kaart 5.1) is te zien dat het gebied gekenmerkt wordt enkele delen met natte heide (licht paars), slechts één kleine oppervlakte met droge heide (donker paars) en vooral door pijpenstro gedomineerd terrein (licht geel). Het blauwe duidt op het aanwezige water. Donker groen omvat bestanden van grove den met ondergroei van struiken en bomen, op sommige plaatsen ook ondergroei van uitsluitend grassen. De licht groene vlakken geven eikenberkenbos weer, met hier en daar nog grove den als bijkomende soort.

3. Materiaal en methodes:

Het Grenspark stelt aan de inventariseerders een handleiding ter beschikking en het nodige materiaal (kaartmateriaal, gps, veldboek,…) ter beschikking. Nadien worden deze gegevens in Arcview gedigitaliseerd en verwerkt.

Er is een lijst met 45 aandachtssoorten die dienen geïnventariseerd te worden met name; Beenbreek, Blauwe knoop, Borstelgras, Bruine snavelbies, Draadzegge, Drijvende waterweegbree, Echt duizendguldenkruid, Grondster, Grote ratelaar, Heidekartelblad, Heideorchis, Hengel, Jeneverbes, Klein blaasjeskruid, Kruipbrem, Lavendelheide, Liggende vleugeltjesbloem, Loos blaasjeskruid, Kleine veenbes, Kleine zonnedauw, Klokjesgentiaan, Kruipende moerasweegbree, Moerashertshooi, Moeraswederik, Moeraswolfsklauw, Naaldwaterbies, Oeverkruid, Pilvaren, Pilzegge, Riempjes, Rode bosbes, Ronde zonnedauw, Rossig fonteinkruid, Stekelbiesvaren, Stekelbrem, Tormentil, Veelstengelige waterbies, Veenbies, Veenpluis, Vlottende bies, Waterdrieblad, Wilde gagel, Witte snavelbies, Witte waterranonkel en Zulte.
Op vraag van de Vereniging Natturmonumenten werden alle korstmossen toegevoegd aan deze lijst in het kader van deze inventarisatie. Deze werden niet gevonden in dit deelgebied.

Naast de locatie van de plantensoort wordt ook een code genoteerd die de talrijkheid van de soort uitdrukt. In de monitoringhandleiding wordt een methode voorgesteld die afwijkt van de meest gebruikte abundantiecodes. Omdat de gegevens op een doeltreffende manier kunnen uitgewisseld worden tussen de verschillende kenniscentra (INBO, Floron,…) worden vanaf 2005 de meest gangbare abundantiecodes gebruikt.

abundantiecodes		
Abundantiecode	**aantal exemplaren of bloeistengels**	**omvang groeiplaats (m²)**
0	0	0
a	1	<1,0
b	2-5	1,0-5,0
c	6-25	5,1-25,0
d	26-50	25,1-50,0
e	51-500	50,1-500
f	501-5000	501-5000
g	>5000	>5000

De vrijwilligers gaan in het veld met een GPS. Iedere vrijwilliger neemt een deelgebied voor zijn rekening en tracht gebiedsdekkend dit gebied te bezoeken. Het aantal bezoeken is dan ook afhankelijk van het aantal aandachtssoorten dat gevonden wordt en de grootte van het deelgebied. Tijdens de bezoeken worden puntlocaties vastgelegd in de GPS en worden soortgegevens en abundantiecode genoteerd in het veldboekje.
Voorbeeld: Punt 001 = kleine zonnedauw 30 exemplaren (code d)
Wanneer het gaat om grotere groeiplaatsen, dan zal met de GPS de omtrek vastgelegd worden in verschillende punten. Tevens wordt daarna de soort en de abundantiecode vastgelegd in het waarnemingsschriftje. Wel is het zo dat de gegevens nadien allen als puntlocaties verwerkt worden. Het voordeel om te werken met GPS is dat de gegevens vanuit de GPS rechtstreeks kunnen ingeladen worden in Arcview en dat daardoor de locaties exacter weergegeven worden.

4. Aanbevelingen:

De inventariseerders werd erop gewezen dat er in het te inventariseren gebied mogelijk ook andere soorten te vinden zijn die niet eigen zijn aan het gebied en daardoor ook de moeite om mee vast te leggen.

Zo werd rondom het Stappersven ook o.a. pitrus aangeduid omdat deze plant wijst op een verstoring. De oorzaken kunnen aanrijking zijn, maar ook verdroging. Daarom dat de inventarisatie van deze 'nier' aandachtssoorten zinvol kan zijn naar te nemen beheersmaatregelen.

5. Kaartmateriaal:

5.1. BWK-kaart van het geïnventariseerde gebied (bijlage 1).

De BWK-kaart van 2002 werd vereenvoudigd weergegeven.

Zo werden de karteringseenheden "cm" (gedegradeerde heide met dominantie van pijpenstro) en "cmb" (door pijpenstro gedomineerde heide met struik- of boomopslag) in de afbeelding samengevoegd dit om een vereenvoudigd beeld te krijgen.
Hetzelfde gebeurde voor "ce" (vochtige tot natte dopheidevegetatie) en "ceb" (vochtige tot natte dopheidevegetatie met struik- of boomopslag).
Hetzelfde gebeurde ook voor "ppmb" (aanplant grove den met ondergroei van struiken of bomen) en "ppmh" (aanplant van grove den met ondergroei van grassen) die samengevoegd werden in de kaart.

5.2.Verspreidingskaarten van de aanwezige aandachtssoorten:
Slechts 2 aandachtssoorten werden aangetroffen.

De verspreidingskaarten als volgt:
5.2.1. De aandachtssoorten alfabetisch
Veelstengelige waterbies (Bijlage 2) en Witte snavelbies (Bijlage 3).

5.2.2. De korstmossen (later toegevoegd aan de lijst met aandachtssoorten)
Geen korstmossen

5.2.3. De soorten geïnventariseerd (geen aandachtssoort)
Blaaszegge (Bijlage 4), Gewone veldbies (Bijlage 5), Pitrus (Bijlage 6), Snavelzegge (Bijlage 7) en Zompzegge (Bijlage 8).

6. Bijlagen:

Bijlage 1: Vereenvoudigde BWK-kaart van deelgebied Stappersven

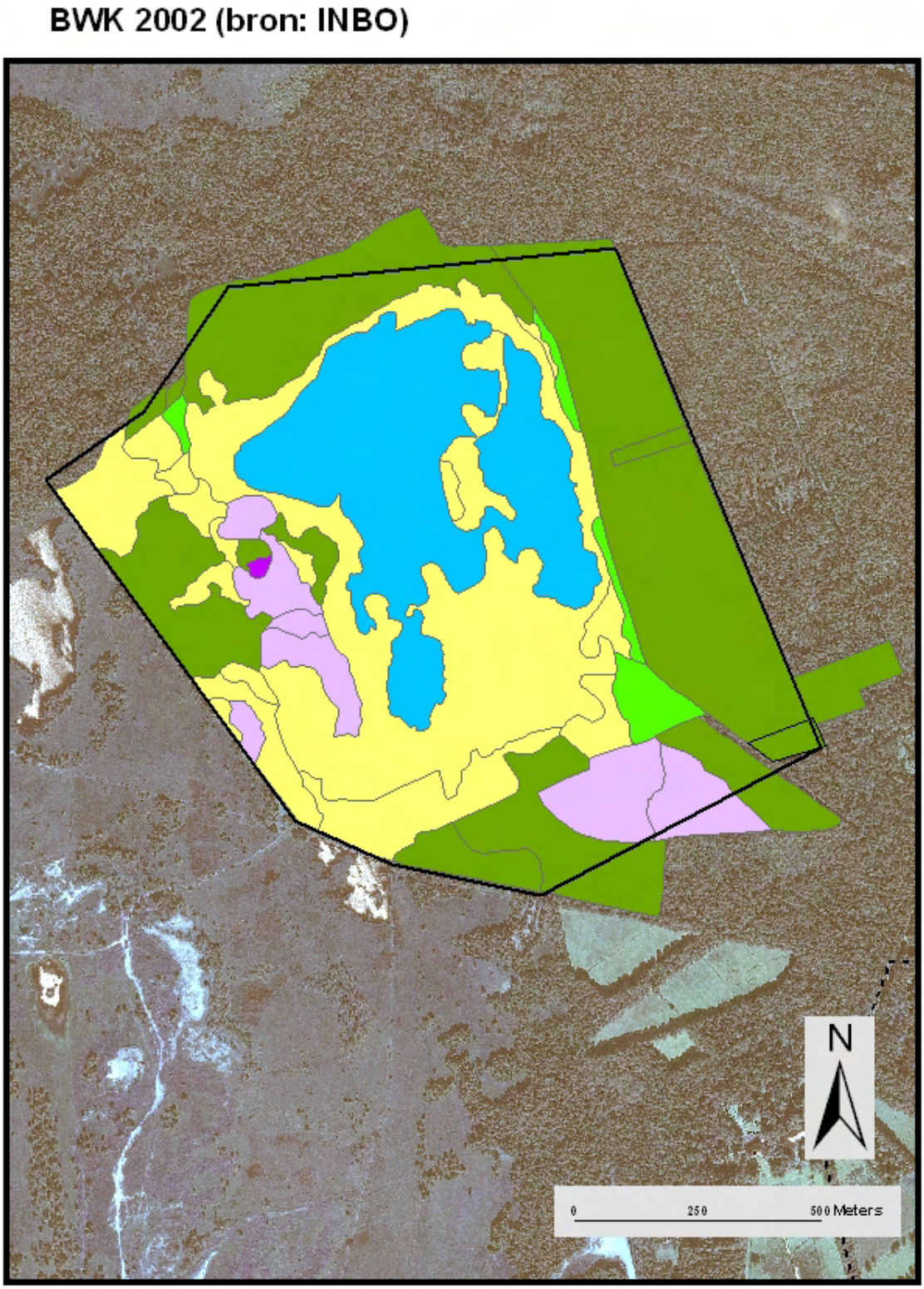

Licht paars: natte heide / Donker paars : struikheide / geel: door pijpenstro gedomineerde heide
Blauw: open vennen / Donker groen: grove den met struiken en bomen / Licht groen: eikenberkenbos

Bijlage 2

Veelstengelige waterbies 2008

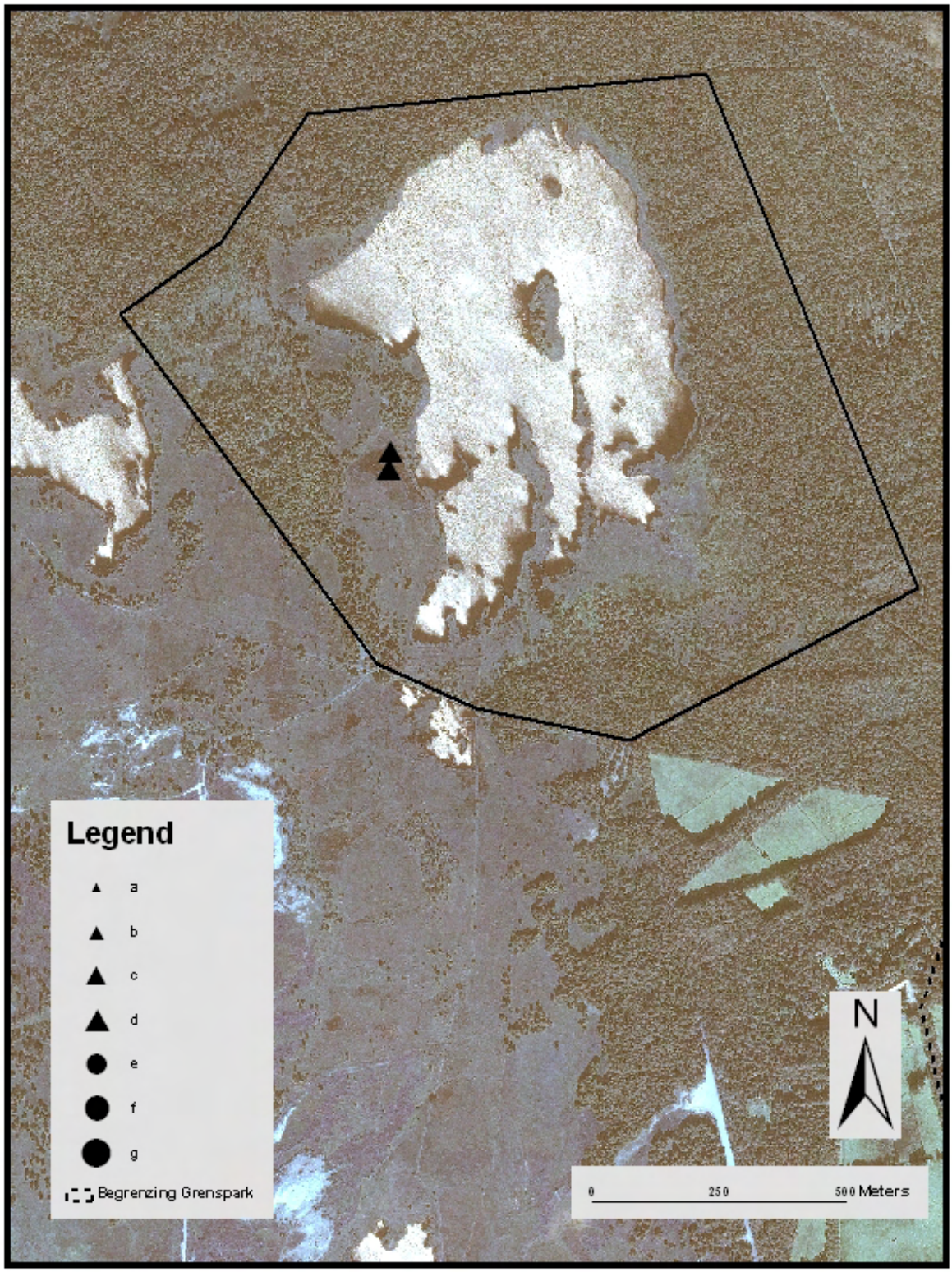

Bijlage 3

Witte snavelbies 2008

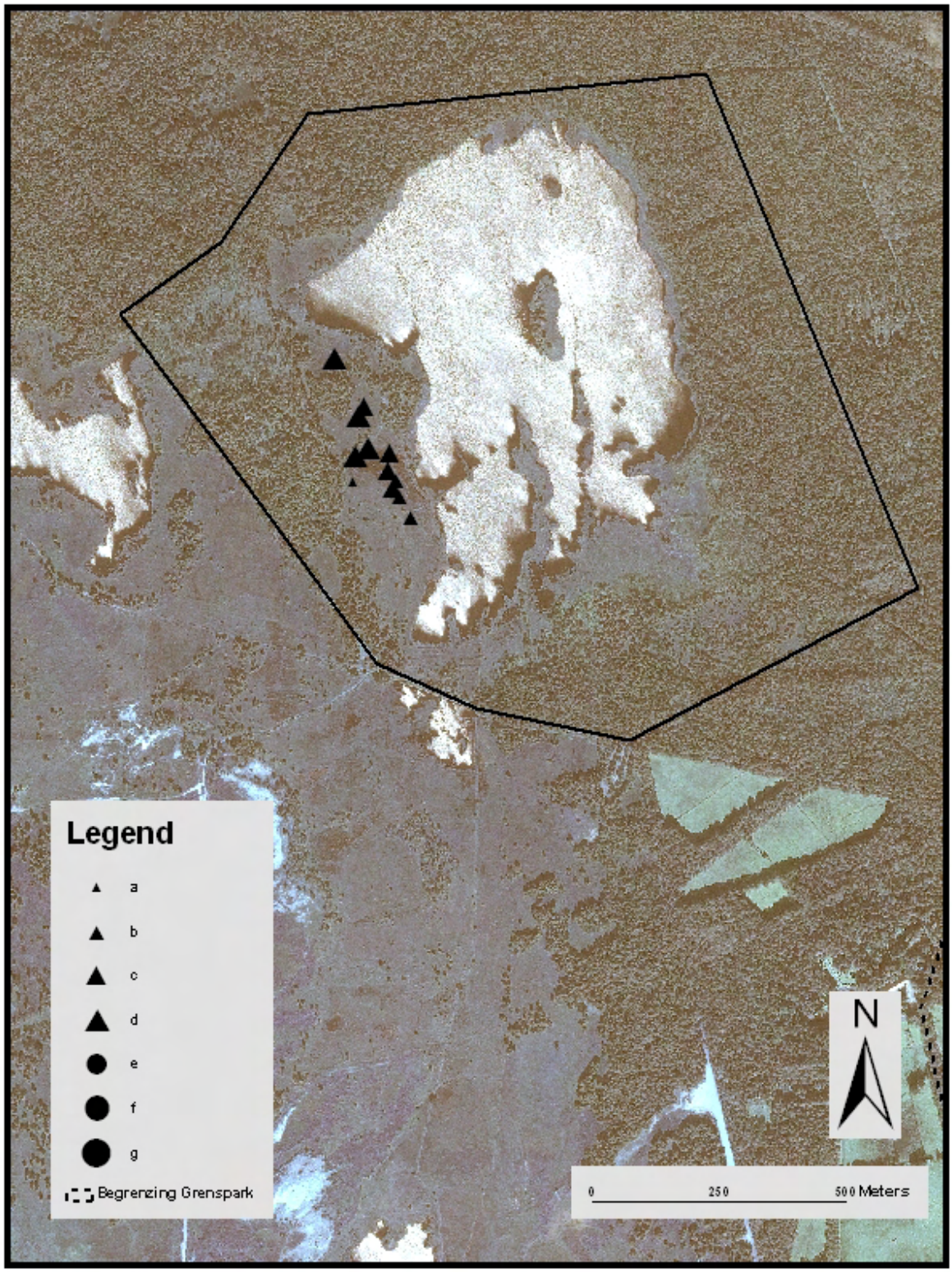

Bijlage 3

Blaaszegge 2008

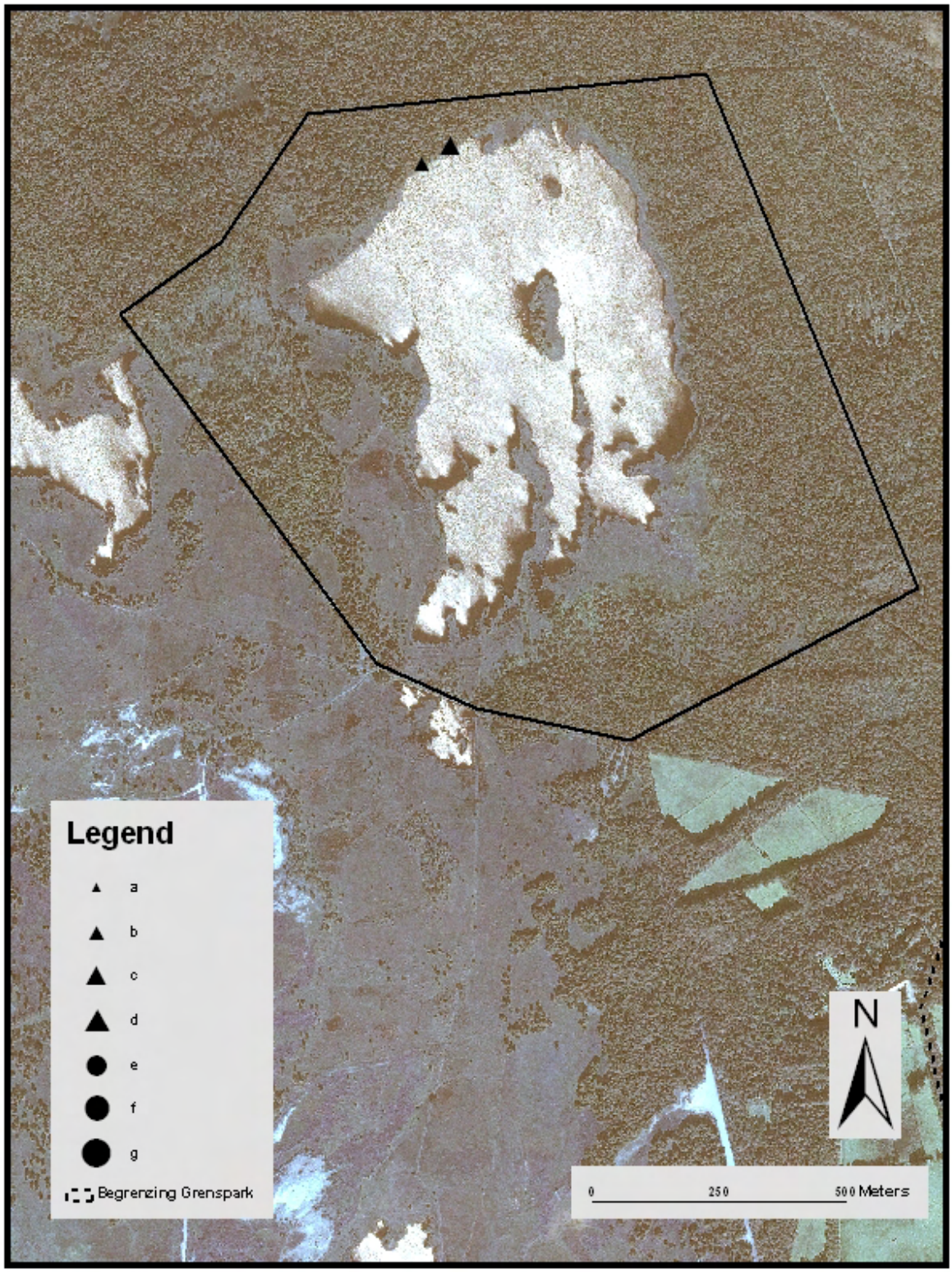

Bijlage 4

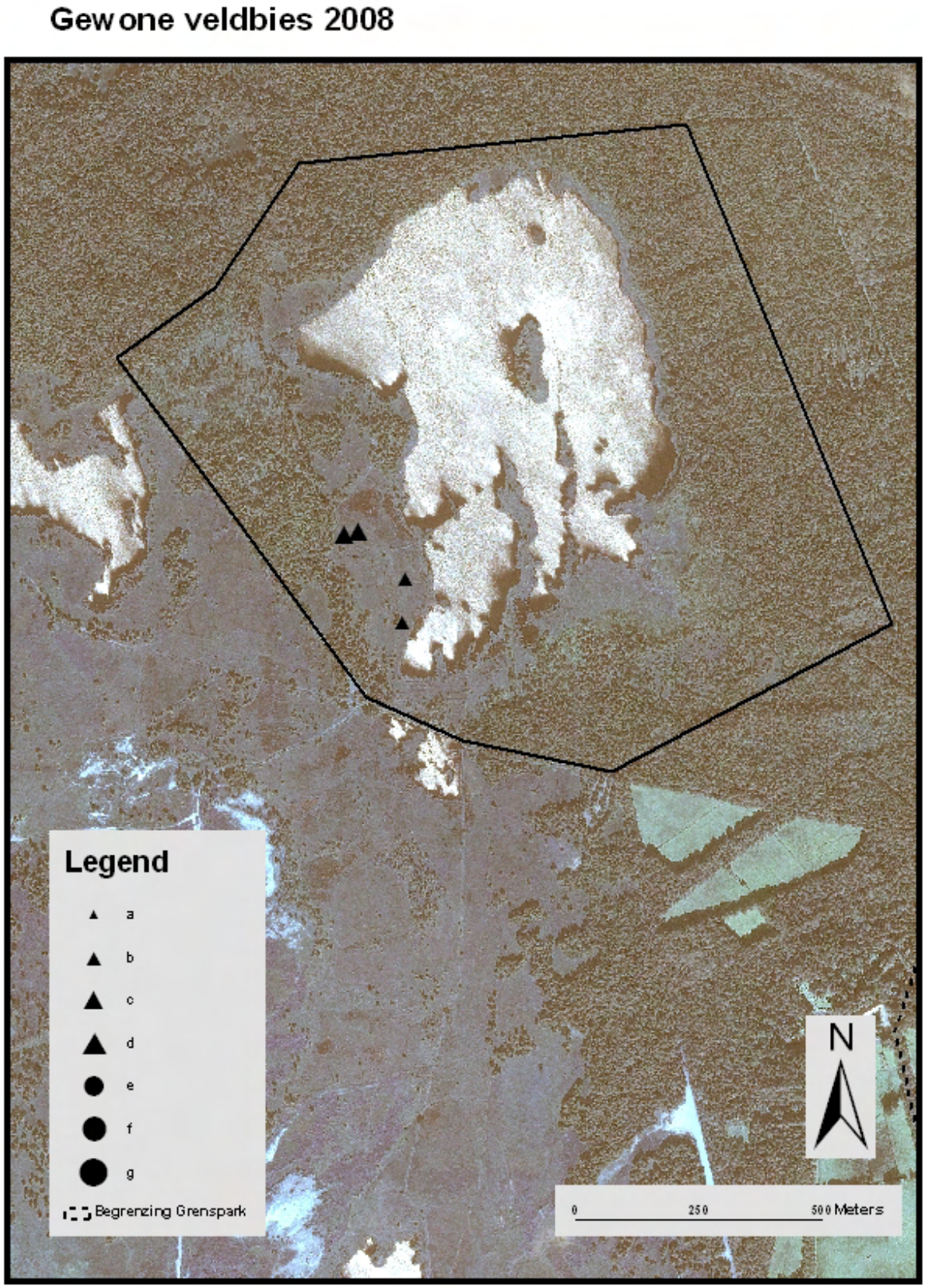
Gewone veldbies 2008
Legend
a
b
c
d
e
f
g
Begrenzing Grenspark
N
0
250
500 Meters

Bijlage 5

Pitrus 2008

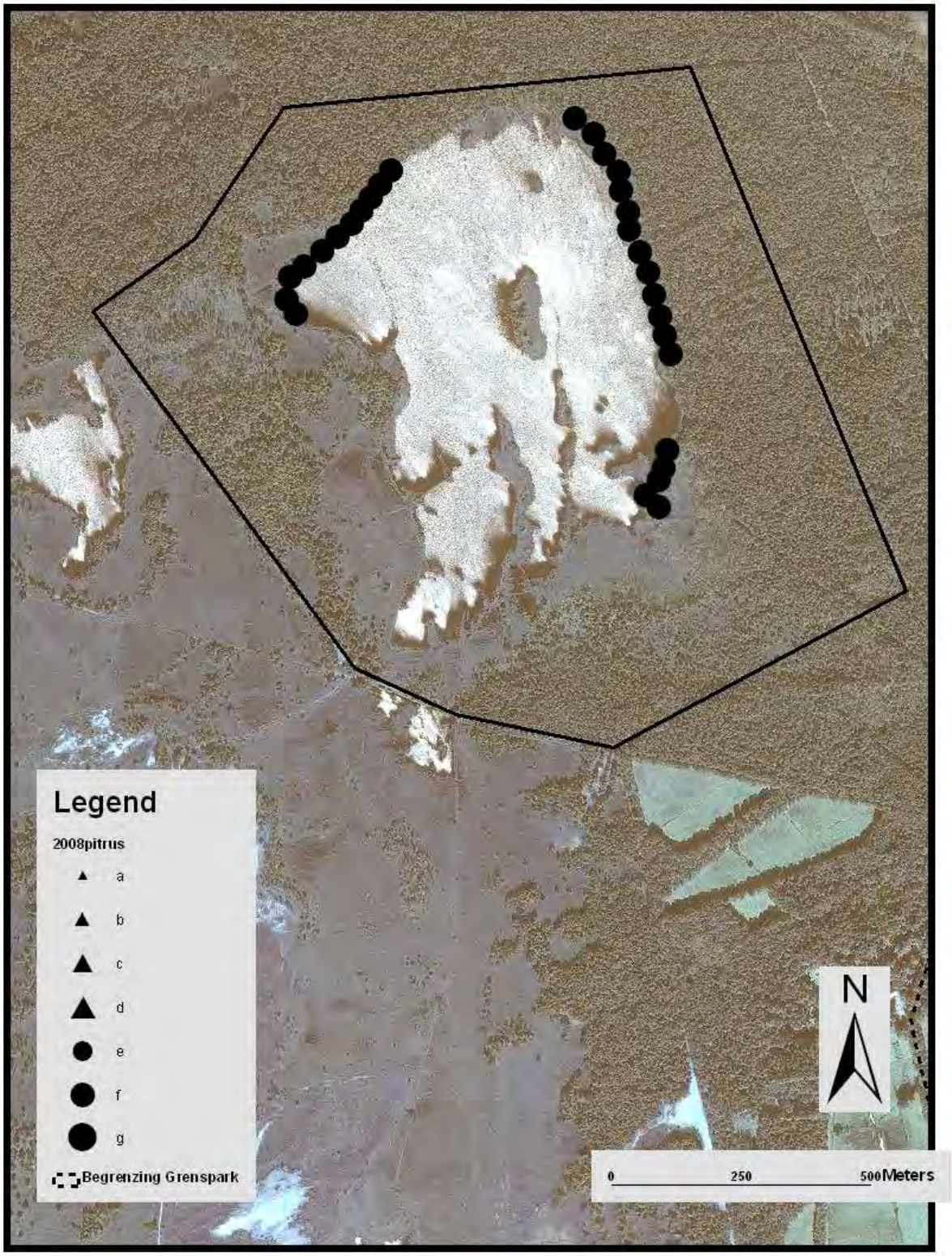

Bijlage 6

Snavelzegge 2008

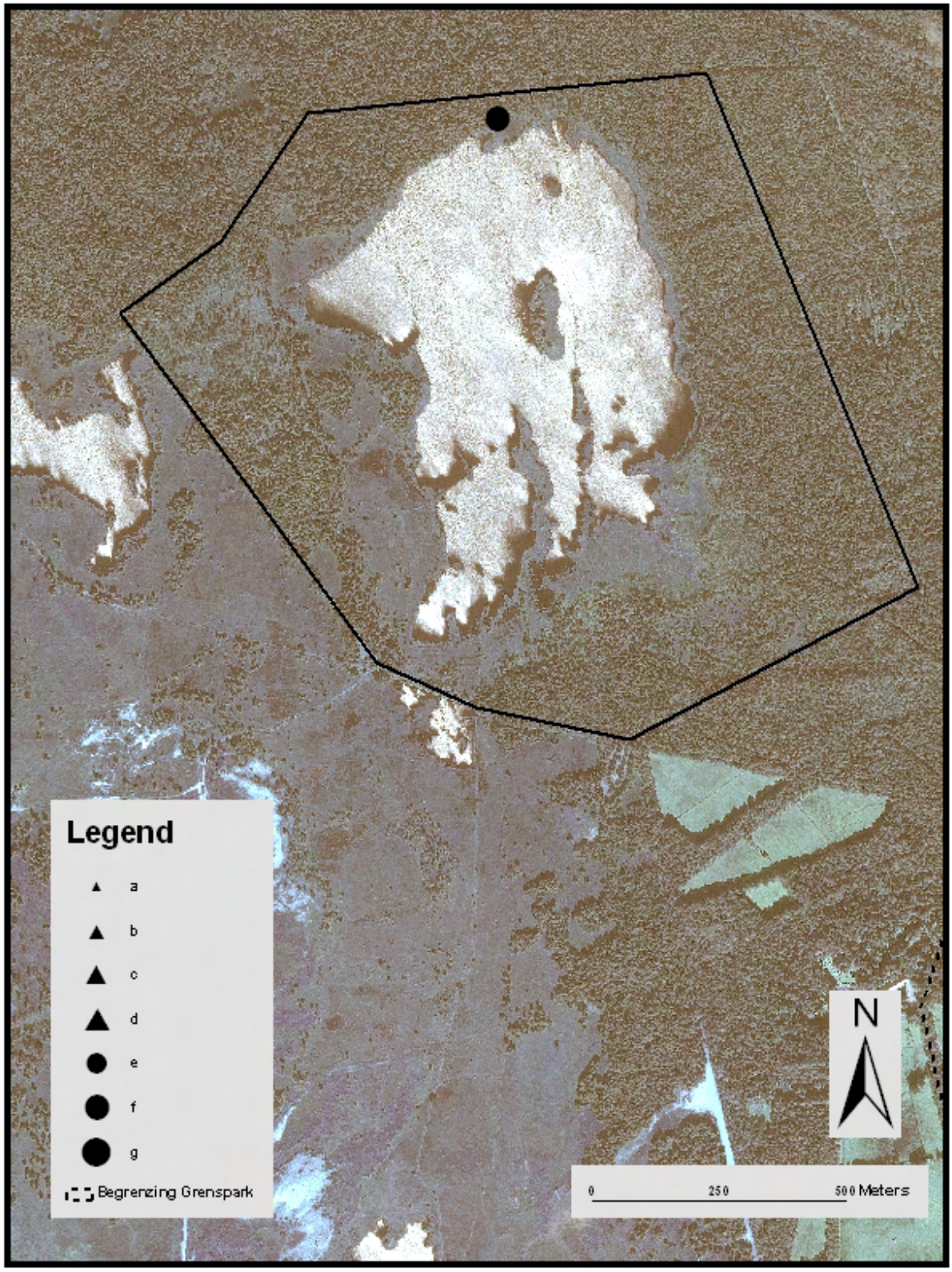

Bijlage 7
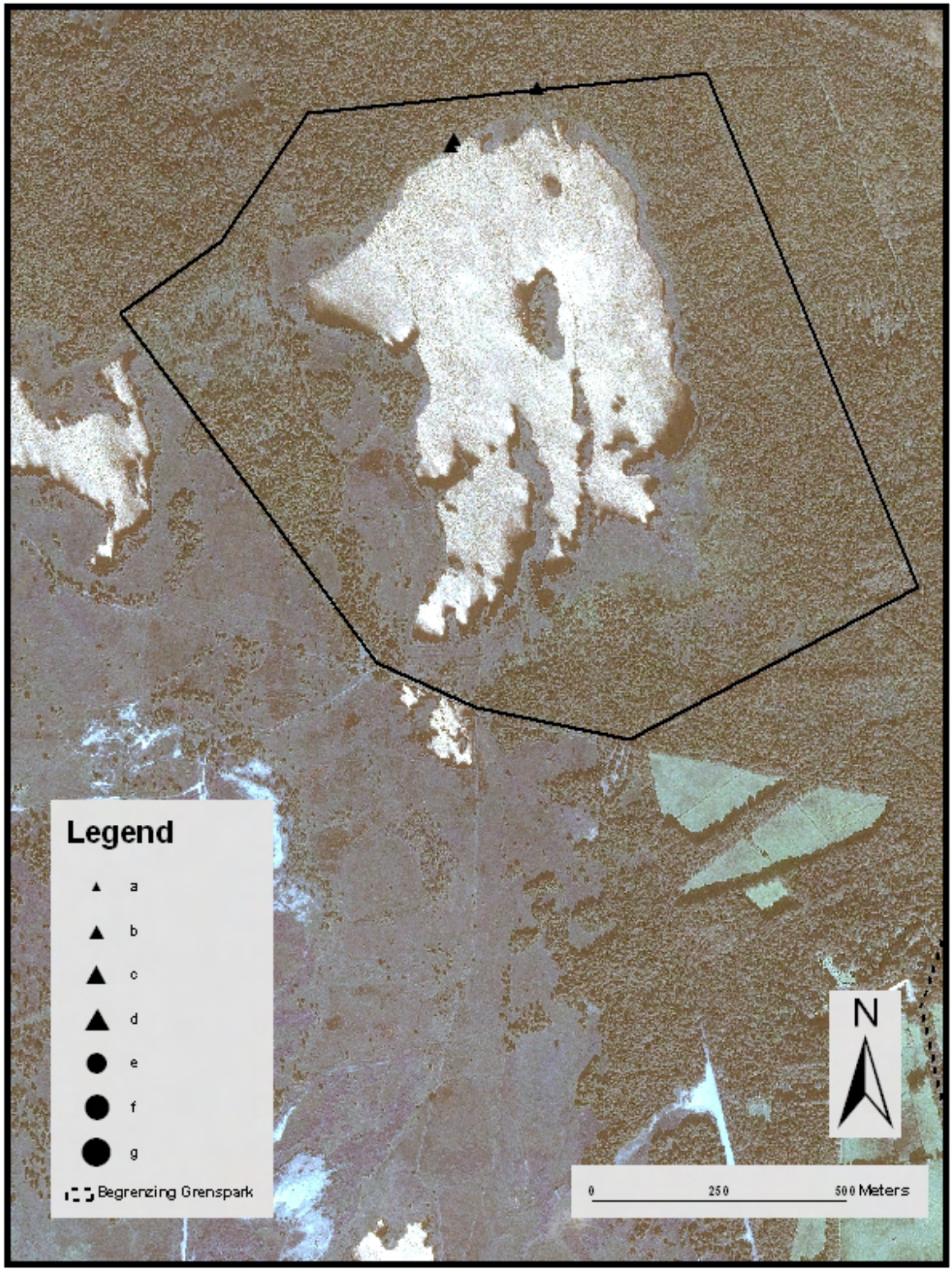
Zompzegge 2008